

V Bruselu dne 22.10.2019
COM(2019) 497 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o ověření plného uplatňování schengenského *acquis* Chorvatskem

I. Úvod

Volný pohyb osob je jednou ze základních svobod, které EU zaručuje svým občanům. Každý občan EU tak může bez zvláštních formalit cestovat, pracovat a žít v kterémkoli členském státě. Schengenská spolupráce tuto svobodu posiluje tím, že umožňuje více než 400 milionům občanů EU i státním příslušníkům třetích zemí legálně pobývajícím na území EU pohybovat se z jednoho členského státu do jiného bez hraničních kontrol. Schengenský prostor bez kontrol na vnitřních hranicích v současnosti tvoří 26 států, jejichž společným cílem je sdílet tento výdobytek s více členskými státy.

Aby se členské státy mohly plně připojit k schengenskému prostoru, musí splnit řadu podmínek. Musí být připraveny a schopny převzít odpovědnost za kontrolu vnějších hranic v zájmu ostatních států Schengenu a za udělování jednotných schengenských víz. Musí mít schopnost účinně spolupracovat s donucovacími orgány v ostatních státech Schengenu, aby byla zachována vysoká úroveň bezpečnosti, jakmile již nebudou existovat kontroly na vnitřních hranicích. Musí uplatňovat společný soubor schengenských pravidel, jako jsou kontroly na pozemních, námořních a vzdušných hranicích (letišťích), vydávání víz, policejní spolupráce a ochrana osobních údajů. V neposlední řadě musí být schopny připojit se k Schengenskému informačnímu systému a tento systém využívat.

Aby se ověřilo, že jsou splněny nezbytné podmínky k uplatňování všech částí schengenského *acquis*, musí se členské státy, které se chtějí k schengenskému prostoru připojit, podrobit hodnocení¹. Od roku 2013 jsou členské státy a Komise společně zodpovědné za schengenský hodnotící a monitorovací mechanismus za podpory subjektů, úřadů a agentur EU, přičemž Komise zastává celkovou koordinační úlohu. Komise připravuje a plánuje hodnocení a přijímá hodnotící zprávy, zatímco Rada je odpovědná za přijímání doporučení pro nápravná opatření.

Je to poprvé, co bylo v rámci nového mechanismu zahájeno schengenské hodnocení ve všech příslušných oblastech politiky s cílem ověřit, že byly splněny nezbytné podmínky k uplatňování všech příslušných částí schengenského *acquis* členským státem, který se chce připojit k schengenskému prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích. Tento proces je založen na návštěvách na místě za účasti odborníků z členských států a Komise, na řadě hodnotících zpráv obsahujících zjištění a na doporučeních pro nápravná opatření vydaných Radou, na něž navazují akční plány členského státu.

V aktu o přistoupení z roku 2011² je uvedeno, že schengenské *acquis* se v Chorvatsku plně použije až na základě rozhodnutí Rady vydaného za tímto účelem a že toto rozhodnutí by mělo být přijato poté, co bylo podle platných schengenských hodnotících postupů ověřeno, že Chorvatsko splnilo nezbytné podmínky k uplatňování všech částí příslušného *acquis*, včetně účinného uplatňování všech schengenských pravidel v souladu s dohodnutými společnými standardy a se základními zásadami. Při přijímání uvedeného rozhodnutí by Rada měla rovněž zohlednit zprávu Komise potvrzující, že Chorvatsko nadále plní závazky týkající se schengenského *acquis* přijaté při přístupových jednáních, zejména závazky přijaté

¹ Nařízení Rady (EU) č. 1053/2013 o vytvoření hodnotícího a monitorovacího mechanismu k ověření uplatňování schengenského *acquis* (Úř. věst. L 295, 6.11.2013, s. 27).

² Ustanovení čl. 4 odst. 2 prvního pododstavce aktu o přistoupení Chorvatské republiky (dále jen „akt o přistoupení z roku 2011“ (Úř. věst. L 112, 24.4.2012, s. 22).

Chorvatskem v oblasti soudnictví a základních práv (příloha VII aktu o přistoupení), včetně průběžného pokroku ve výsledcích dosahovaných v oblasti soudní reformy a účinnosti soudnictví a boje proti korupci³. Z deseti závazků uvedených v příloze VII se schengenského *acquis* se týká šest.

Účelem tohoto sdělení je zhodnotit pokrok, jehož Chorvatsko dosáhlo při plnění nezbytných podmínek k uplatňování všech částí schengenského *acquis*, s přihlédnutím k výsledkům schengenských hodnocení a k následným opatřením přijatým Chorvatskem od zahájení hodnocení v roce 2016 do října 2019. Mimoto je zde popsáno, jak Chorvatsko plnilo závazky týkající se schengenského *acquis* přijaté při přístupových jednáních ode dne přistoupení (1. července 2013) do září 2019.

II. Schengenské hodnocení

Dne 6. března 2015 oznámilo Chorvatsko, že je připraveno zahájit schengenský hodnotící proces ve všech příslušných oblastech politiky ode dne 1. července 2015 s cílem, aby Rada přijala rozhodnutí o plném uplatňování schengenského *acquis*. V návaznosti na „prohlášení o připravenosti“ Chorvatska byl v souladu s nařízením Rady (EU) č. 1053/2013 zahájen schengenský hodnotící proces v roce 2016 vytvořením hodnotícího a monitorovacího mechanismu k ověření uplatňování schengenského *acquis* za celkové koordinace Komise.

Schengenské hodnocení Chorvatska probíhalo v souladu s čl. 1 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1053/2013. Od června 2016 do května 2019 ověřovaly týmy složené z odborníků Komise i členských států uplatňování schengenského *acquis* Chorvatskem v oblasti ochrany údajů, policejní spolupráce, společné vízové politiky, správy vnějších hranic, navracení, Schengenského informačního systému, palných zbraní a justiční spolupráce v trestních věcech. Při těchto hodnoceních byla věnována zvláštní pozornost dodržování základních práv a fungování orgánů uplatňujících příslušné části schengenského *acquis*. Výsledkem tohoto procesu byla řada hodnotících zpráv přijatých Komisí v letech 2016 až 2019 se zjištěními a hodnoceními, jakož i doporučení ohledně nápravy zjištěných nedostatků přijatá Radou⁴. V návaznosti na doporučení Rady a v souladu s článkem 16 nařízení (EU) č. 1053/2013 předložilo Chorvatsko Komisi a Radě akční plány popisující, jak napraví nedostatky zjištěné v příslušných hodnotících zprávách. Na základě obdržení navazujících zpráv Komise posuzovala, zda jsou akční plány plně prováděny, a pravidelně o tom informovala Pracovní skupinu pro schengenské záležitosti Rady.

Výsledky schengenského hodnotícího procesu pro jednotlivé oblasti politiky

Hodnocení **ochrany údajů** se uskutečnilo v únoru 2016 a vedlo k celkovému zhodnocení, že Chorvatsko splňuje nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v oblasti ochrany údajů. Nebyla určena žádná „nevyhovující“ zjištění. Přesto byla nezbytná zlepšení, zejména pokud jde o nezávislost úřadu pro ochranu údajů a posílení pozice pověřence pro ochranu osobních údajů ministerstva vnitra. Dne 30. ledna 2019 informovala Komise

³ Ustanovení čl. 36 odst. 1 druhého pododstavce aktu o přistoupení z roku 2011.

⁴ Seznam příslušných schengenských hodnotících zpráv a doporučení Rady je uveden v příloze.

Chorvatsko a Radu o tom, že doporučení pro zlepšení poskytnutá prostřednictvím doporučení Rady⁵ byla Chorvatskem všechna dostatečně provedena.

Rovněž v případě hodnocení **policejní spolupráce**, jež proběhlo v červnu 2016, dospělo celkové zhodnocení k závěru, že Chorvatsko splňuje nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v této oblasti politiky. Nebyly zjištěny žádné případy nedodržování schengenského *acquis* v oblasti policejní spolupráce. Přesto bylo zjištěno několik oblastí, v nichž bylo zlepšení považováno za nezbytné, například provádění a modernizace dohod o policejní spolupráci se sousedními členskými státy, posílení organizace policie v oblasti mezinárodní policejní spolupráce a zlepšení výměny informací přijetím zvláštních technických opatření. Dne 28. května 2019 Komise po důkladné analýze navazujících zpráv o provádění doporučení Rady⁶ poskytnutých Chorvatskem a týkajících se nezbytných zlepšení informovala Chorvatsko a Radu o tom, že shledala, že obecně byla doporučení provedena. Nicméně stále musí být plně provedeno doporučení týkající se pokračování v dalším jednání o dvoustranné dohodě se Slovinskem ohledně zvláštních forem přeshraniční policejní spolupráce na předcházení trestné činnosti. Chorvatsko bylo požádáno, aby nadále usilovalo o urychlené podepsání a ratifikaci dvoustranné dohody se Slovinskem a aby Komisi informovalo o dosaženém pokroku.

Pokud jde o hodnocení **společné vízové politiky**, v souvislosti s níž se uskutečnily návštěvy na místě v červnu 2016 na chorvatských velvyslanectvích v Prištině (Kosovo) a v Moskvě (Ruská federace), vedlo celkové zhodnocení k závěru, že Chorvatsko splňuje nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v oblasti společné vízové politiky. Nebyly pozorovány žádné případy nesouladu. Byla však považována za nezbytná zlepšení v několika oblastech, zejména co se týče pracovních postupů na vízových odděleních a chorvatského vízového informačního systému. Komise po analýze akčního plánu a navazujících zpráv o provádění doporučení Rady⁷ k nápravě zjištěných bodů ke zlepšení a po podpisu pozměněné „Dohody mezi vládou Chorvatské republiky a vládou Ruské federace o vzájemném cestování státních příslušníků Chorvatské republiky a státních příslušníků Ruské federace“ dne 17. června 2019 považovala doporučení za provedená v plném rozsahu. To bylo oznámeno Chorvatsku a Radě dne 28. června 2019.

Schengenské hodnocení v oblasti **navracení** se uskutečnilo v červnu 2016. Na základě zjištění dospělo celkové zhodnocení k závěru, že splnění nezbytných podmínek Chorvatskem, pokud jde o uplatňování schengenského *acquis* v oblasti navracení, je podmíněno dalším sladěním chorvatského zákona o cizích státních příslušnících⁸ s ustanoveními směrnice o navracení⁹ a jeho prováděním. To se týká zejména vydávání zákazů vstupu a jejich platnosti v celé EU, kriminalizace neoprávněného pobytu, jež může představovat riziko zpoždění procesu navracení, a nedostatečně přesného vymezení „nebezpečí skrývání se“. V souladu s akčním plánem a s navazujícími zprávami poskytnutými za účelem provádění doporučení Rady¹⁰ bylo provedeno nezbytné sladění zákona o cizích státních příslušnících se směrnicí o navracení.

⁵ Dokument Rady: 5725/17, SCH-EVAL 31, COMIX 66 ze dne 27. ledna 2017.

⁶ Dokument Rady: 11206/17, SCH-EVAL 197, ENFOPOL 355, COMIX 520 ze dne 11. července 2017.

⁷ Dokument Rady: 6359/17, SCH-EVAL 67, VISA 58, COMIX 130 ze dne 17. února 2017.

⁸ Úřední věstník Chorvatské republiky (Narodne novine) č. 130/11 a 74/13.

⁹ Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98.

¹⁰ Dokument Rady: 11207/17, SCH-EVAL 198, MIGR 129, COMIX 521 ze dne 11. července 2017.

Dne 18. března 2019 oznámila Komise Chorvatsku a Radě, že doporučení Rady týkající se hodnocení v oblasti navracení byla plně provedena.

V návaznosti na kladné schengenské hodnocení Chorvatska v oblasti ochrany údajů z února 2016 a po ověření, že z technického hlediska je chorvatský vnitrostátní **Schengenský informační systém** připraven k začlenění do schengenského informačního systému (SIS)¹¹, přijala Rada dne 11. dubna 2017 rozhodnutí o uplatňování ustanovení schengenského *acquis* týkajících se SIS¹². SIS byl v Chorvatsku uveden do plného provozu dne 27. června 2017 s výjimkou vydávání odepření vstupu nebo pobytu pro schengenský prostor (do zrušení kontrol na vnitřních hranicích). Související schengenské hodnocení se uskutečnilo v září 2017. Hodnocení dospělo k závěru, že provádění SIS je uspokojivé a Chorvatsko splňuje nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v této oblasti. Chorvatsko zavedlo solidní, moderní architekturu systému, jež zajišťuje vysokou dostupnost a kontinuitu činnosti. Přesto bylo stále považováno za nezbytné doladění vyhledávacích funkcí a systému řízení případů SIRENE. Komise dne 4. června 2019 po analýze akčního plánu a navazujících zpráv o provádění doporučení Rady¹³ vypracovaného za účelem zajištění nezbytných zlepšení informovala Chorvatsko a Radu o tom, že provádění opatření navržených v doporučeních bylo splněno.

Hodnocení týkající se právních předpisů o **palných zbraních** bylo provedeno na základě dotazníku v září 2016. Podle celkového zhodnocení byl právní rámec pro palné zbraně, správní struktury a policejní postupy v oblasti policejní spolupráce v souladu se schengenským *acquis*. Bylo považováno za nezbytné několik zlepšení v souvislosti s právními požadavky EU, jako je uvedení klasifikace plynových zbraní, které lze snadno přeměnit, do souladu se směrnicí 91/477/EHS (části II přílohy I) a zajištění toho, aby požadavky na označování dovážených zbraní byly v praxi v souladu s nařízením (EU) 258/2012 (čl. 2 odst. 15 písm. c)). Dne 6. listopadu 2018 sdělila Komise Chorvatsku a Radě, že provádění opatření souvisejících s doporučeními Rady¹⁴ bylo splněno.

Hodnocení v oblasti **justiční spolupráce v trestních věcech** mělo vzhledem k tomu, že naprostá většina ustanovení schengenského *acquis* v této oblasti byla ve vztazích mezi členskými státy nahrazena právními nástroji „neschengenského charakteru“, omezenou působností. Z tohoto důvodu bylo v období od července do října 2018 provedeno hodnocení na základě dotazníku, pokud jde o provedení ve vnitrostátním právu a uplatňování těch ustanovení schengenského *acquis* Chorvatskem, která nebyla nahrazena. Celkové zhodnocení vyústilo v závěr, že chorvatský právní rámec týkající se justiční spolupráce v trestních věcech, zejména vzájemné právní pomoci v trestních věcech a zásady *ne bis in idem*, splňuje nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v této oblasti. Nebyla určena žádná doporučení na zlepšení. Namísto toho z posouzení vyplývá, že Chorvatsko bude plně splňovat schengenské *acquis* v okamžiku, kdy se stane stranou Úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie ze dne 20. května 2000 a jejího dodatkového

¹¹ Ustanovení čl. 1 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2015/450 ze dne 16. března 2015, kterým se stanoví požadavky na testování členských států, které se začleňují do Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II) nebo podstatně mění svůj vnitrostátní systém, který s ním přímo souvisí (Úř. věst. L 74, 18.3.2015, s. 31).

¹² Dokument Rady: 5649/17, SCH-EVAL 28, SIRIS 14, COMIX 59 ze dne 11. dubna 2017.

¹³ Dokument Rady: 11185/18, SCH-EVAL 154, SIRIS 94, COMIX 409 ze dne 16. července 2018.

¹⁴ Dokument Rady: 13969/17, SCH-EVAL 265, ENFOPOL 508, COMIX 738 ze dne 7. listopadu 2017.

protokolu. To nastane, jakmile Rada jednomyslně rozhodne o stanovení data vstupu uvedené úmluvy a jejího protokolu v platnost.

Hodnocení **správy vnějších hranic** proběhlo v květnu 2016 a zahrnovalo návštěvy na místě na vzdušných, pozemních a námořních hranicích Chorvatska. Nedostatky zjištěné během návštěv se týkaly zejména ostrahy pozemních hranic, počtu pracovníků, kteří jsou k dispozici pro provádění operativní ochrany hranic, a infrastruktury na letištích. Hodnotící zpráva proto dospěla k závěru, že chorvatský systém správy vnějších hranic v uvedené fázi nesplňoval schengenské standardy. V listopadu a prosinci 2017 tudíž proběhla opakovaná návštěva vzdušných a pozemních hranic s cílem ověřit na základě provádění akčního plánu souvisejícího s hodnocením z roku 2016, zda Chorvatsko splnilo nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v oblasti správy vnějších hranic.

Opakovaná návštěva v roce 2017 prokázala, že nedostatky v oblasti infrastruktury na letištích byly řádně napraveny. Nicméně vzhledem k nedostatkům – včetně řady přetrvávajících „nevyhovujících“ zjištění v souvislosti s vnějšími pozemními hranicemi Chorvatska –, vedlo celkové zhodnocení k závěru, že Chorvatsko dosud nesplňuje nezbytné podmínky. Nedostatky na pozemních hranicích se týkaly nedostatečného počtu stálých zaměstnanců, skutečnosti, že dosud nebyl zaveden systém technické ostrahy na hranicích s Bosnou a Hercegovinou, existence vysokého počtu „míst pro překročení hranice“ určených pro malý pohraniční styk, skutečnosti, že řada bývalých silničních přejezdů na této hranici stále nebyla uzavřena, a nízkého počtu stopovacích psů pro ostrahu pozemních hranic. Komise ve svém sdělení Radě o posouzení přiměřenosti akčního plánu Chorvatska popisujícího, jak Chorvatsko napraví nedostatky zjištěné při opakované návštěvě v roce 2017¹⁵, uznala, že Chorvatsko dosáhlo značného pokroku, a akční plán shledala adekvátním. Přesto bylo určeno, že je nutné uspořádat další návštěvu na pozemní hranici zaměřenou na nedostatky a „nevyhovující“ zjištění identifikované během návštěv na místě v letech 2016 a 2017, zejména v oblasti ostrahy pozemních hranic.

Druhá opakovaná návštěva se zvláštním zaměřením na pozemní hranici Chorvatska s Bosnou a Hercegovinou proběhla v květnu 2019. Tým provádějící hodnocení na místě ověřil pokrok dosažený při provádění akčních plánů k nápravě nedostatků zjištěných během hodnocení v letech 2016 a 2017. Nebyla určena žádná nová „nevyhovující“ zjištění. Objevilo se však několik dalších bodů, které byly považovány za „vyhovující s nutnými zlepšeními“. Byl učiněn závěr, že u řady doporučení týkajících se „nevyhovujících zjištění“ určených během návštěv v letech 2016 a 2017 nebylo jejich provádění v době opakované návštěvy v roce 2019 dosud dokončeno. Tyto hlavní nevyřešené otázky se týkaly dalšího rozvoje a provádění chorvatské koncepce ostrahy pozemních hranic, zadávání zakázek a dalšího rozvoje systémů technické ostrahy pozemních hranic a zařízení pro ostrahu, využívání psů pro ostrahu a počtu zaměstnanců. Dospělo se rovněž k závěru, že je nezbytné pokračovat v provádění těchto doporučení do jejich úplného splnění, aby bylo možné potvrdit, že Chorvatsko zcela splnilo nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v oblasti správy vnějších hranic. K návrhu hodnotící zprávy o opakované návštěvě v květnu 2019 se kladně vyjádřili všichni členové schengenského výkonného výboru (jenž sestává z členských států a předsedá mu Komise) dne 5. září 2019.

¹⁵ COM(2019) 127 final ze dne 28. února 2019.

V souladu s povinností podávat zprávy stanovenou v čl. 16 odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 1053/2013 a v návaznosti na závěry, k nimž se dospělo v průběhu opakované návštěvy v roce 2019, předložilo Chorvatsko Komisi navazující zprávy o provádění akčních plánů v souvislosti s opakovanou návštěvou v letech 2016 a 2017, jakož i doplňující vysvětlení ze dne 12. července, 6. srpna, 19. září a 2. října 2019. Po opakované návštěvě v roce 2019 uvedlo Chorvatsko ve svých zprávách o pokroku při řešení nedostatků týkajících se návštěv v letech 2016 a 2017 následující:

- Chorvatské orgány objasnily opatření přijatá v souvislosti s doporučeními ohledně současného a plánovaného počtu zaměstnanců v oblasti ochrany hranic, včetně ostrahy pozemních hranic. Podle plánu bude mít Chorvatsko pro ochranu hranic 6 339 míst (včetně 457 pro kompenzační opatření) obsazených v souladu s původním plánem, mimo jiné převedením zaměstnanců (6 300 příslušníků pohraniční policie do okamžiku přistoupení). Kromě toho bude do konce roku 2019 obsazeno 100 % pracovních míst příslušníků policie, kteří provádějí hraniční kontroly a ostrahu hranic, v nejzranitelnějších oblastech vnějších hranic.
- Chorvatsko zcela přijalo doporučení ohledně odborné přípravy pracovníků odpovědných za operativní plánování a taktické řízení ostrahy hranic, odborné přípravy, jež by měla rovněž pokrývat operativní taktiky a plánování ostrahy hranic, pokud jde o využívání stopovacích psů, taktické využívání vrtulníků, systémů technické ostrahy a technik hlídkování a odposlechu.
- Doporučení, aby Chorvatsko modernizovalo koncepci ostrahy pozemních hranic, byla zohledněna v poslední verzi koncepce (z července 2019). Tato verze zahrnuje korelaci mezi (novými) technickými kapacitami a využíváním pracovníků ostrahy hranic a jiných zdrojů v souladu s analýzou rizik. Odráží rovněž pracovní metodiku pro různé úrovně ostrahy pozemních hranic včetně národních, regionálních a místních koordinačních center.
- Co se týče dalšího zlepšení kapacity ostrahy pozemních hranic a informovanosti o situaci a souvisejících doporučení dále rozvíjet systémy technické ostrahy na hranicích s Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou a zvýšit počet mobilních vozidel s termovizí, Chorvatsko popsalo dokončené a probíhající zadávací řízení na tyto systémy a zařízení i plánované termíny dodání (nejpozději do konce roku 2019). Rovněž byly obdrženy informace o nově plánovaném zadávání zakázek a o výcviku dalších 18 služebních psů.

Po posouzení výše uvedeného pokroku, jehož Chorvatsko dosáhlo po opakované návštěvě v roce 2019, se Komise domnívá, že Chorvatsko přijalo nezbytná opatření k zajištění toho, aby byly splněny nezbytné podmínky k uplatňování schengenského *acquis* v oblasti správy vnějších hranic. Chorvatsko bude muset nadále systematicky pracovat na provádění všech probíhajících opatření v této oblasti, aby se zajistilo, že tyto podmínky budou i nadále plněny.

III. Závazky týkající se schengenského *acquis*

Jak vyžaduje akt o přistoupení, Chorvatsko přijalo konkrétní závazky v oblasti soudnictví a základních práv. V příloze VII aktu o přistoupení z roku 2011 je uvedeno deset konkrétních závazků a schengenského *acquis* se týká pokračující plnění šesti z nich, jak stanoví čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení:

- i nadále zajišťovat účinné provádění své strategie a akčního plánu v oblasti soudní reformy,
- i nadále posilovat nezávislost, odpovědnost, nestrannost a profesionalismus soudnictví,
- i nadále zlepšovat účinnost soudnictví,
- i nadále zajišťovat trvalé a významné výsledky na základě účinného, efektivního a nestranného vyšetřování, stíhání a soudního rozhodování v případech organizované trestné činnosti a korupce na všech úrovních, včetně korupce na vysoké úrovni, a v citlivých oblastech, jako je zadávání veřejných zakázek,
- i nadále zlepšovat své výsledky v oblasti posílených preventivních opatření v boji proti korupci a střetu zájmů a
- i nadále zlepšovat ochranu lidských práv.

Tento oddíl hodnotí plnění těchto šesti závazků ode dne přistoupení (1. července 2013) do září 2019 a je omezen na aspekty relevantní pro schengenské *acquis*, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení.

I nadále zajišťovat účinné provádění své strategie a akčního plánu v oblasti soudní reformy

Pokud jde o závazek i nadále zajišťovat účinné provádění strategie a akčního plánu v oblasti soudní reformy, chorvatský parlament přijal dne 15. prosince 2010 strategii pro reformu soudnictví na období 2011–2015¹⁶ a dne 14. prosince 2012 strategii pro rozvoj soudnictví na období 2013–2018¹⁷. V červnu 2013 ministerstvo spravedlnosti zveřejnilo akční plán pro provádění strategických zásad strategie pro rozvoj soudnictví na období 2013–2014¹⁸, který vycházel z předchozích akčních plánů.

Cílem obou strategií bylo zlepšit nezávislost, nestrannost, profesionalismus a účinnost soudnictví, lépe integrovat chorvatské soudnictví jakožto součást evropského soudnictví, zlepšit přístup ke spravedlnosti a reformovat systém trestního soudnictví (strategie na období 2011–2015), lépe řídit lidské zdroje v oblasti soudnictví a využívat potenciál moderních technologií (strategie na období 2013–2018).

Po přijetí těchto strategií a akčních plánů byla během vykazovaného období přijata řada opatření k provádění uvedených cílů¹⁹, konkrétně:

- reforma kritérií pro výběr a kariérní postup soudců²⁰,
- reforma procesních právních předpisů a některých dalších zákonů zaměřená především na zlepšení účinnosti soudního systému²¹,

¹⁶ Úřední věstník Chorvatské republiky NN 145/10.

¹⁷ Úřední věstník Chorvatské republiky NN 144/12.

¹⁸ <https://pravosudje.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/AP%20Startegije%20razvoja%20pravosuđa.pdf>

¹⁹ Viz provedená opatření a činnosti – příloha 1 akčního plánu pro provádění strategických zásad strategie pro rozvoj soudnictví na období 2013–2014, <https://pravosudje.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Mjere%20I%20kvartal.pdf>.

²⁰ Novelizace zákona o Státní soudní radě (NN 28/13), zákon o soudech (NN 28/13).

- reforma zaměřená na posílení řízení ze strany předsedů soudů v oblasti soudnictví²²,
- a reforma zaměřená na posílení podpory metod alternativního řešení sporů²³.

Chorvatsko tento závazek i nadále plní.

I nadále posilovat nezávislost, odpovědnost, nestrannost a profesionalismus soudnictví

Chorvatské orgány zavedly řadu opatření k řešení těchto otázek:

- i) K posílení nezávislosti a nestrannosti soudnictví bylo během vykazovaného období přijato několik opatření, například zvýšení platů soudců soudů prvního stupně²⁴. Aby se minimalizovala rizika nepatřičného politického vlivu a aby se posílila objektivita a transparentnost výběrového řízení na předsedu nejvyššího soudu a na generálního státního zástupce, byly změněny příslušné právní předpisy²⁵.

Přetrvávají však problémy zejména v souvislosti s vnímáním nezávislosti soudní moci, jež se řadí mezi nejnižší v EU, jak ukázal srovnávací přehled EU o soudnictví z roku 2019²⁶. V souladu s doporučeními skupiny GRECO provedly chorvatské orgány v roce 2016 studii zaměřenou na posouzení důvodů nedůvěry veřejnosti v chorvatský soudní systém²⁷.
- ii) K posílení odpovědnosti soudnictví byla během vykazovaného období v praxi provedena řada opatření, například se zvýšila transparentnost finančních prohlášení soudců a státních zástupců²⁸, byl vytvořen harmonizovaný systém finančního vykazování pro soudce a státní zástupce (včetně elektronické databáze) a posílena výměna informací o daních a nemovitém majetku mezi orgány²⁹.
- iii) Pokud jde o závazek i nadále posilovat profesionalismus soudnictví, bylo zavedeno několik opatření, například objektivně ověřitelná kritéria pro kvantitativní posouzení práce soudců a státních zástupců³⁰, průběžné vzdělávání³¹ a posílené pokyny týkající se profesní etiky³².

²¹ Viz zejména novelizace občanského soudního řádu (NN 25/13, 89/14 a 70/19), zákona o správních sporech (NN 152/14 a 29/17), zákona o výkonu rozhodnutí (NN 25/13, 93/14, a 73/17), zákona o trestním řízení (NN 56/13, 145/13, 152/14) a zákona o soudech (NN 28/13, 33/15, 82/15 a 67/18).

²² Zákon o soudech (NN 28/13).

²³ Novelizace občanského soudního řádu (NN 25/13).

²⁴ Zákon o platech soudců a soudních úředníků, NN 16/19.

²⁵ Zákon o soudech, NN 67/18; nový zákon o úřadu státního zastupitelství, NN 67/18. Tato opatření pomohla částečně provést nebo uspokojivým způsobem zohlednila doporučení skupiny GRECO ohledně nezávislosti a nestrannosti soudců a státních zástupců. Viz GRECO, GrecoRC4 (2018) 14, odst. 16–23 a 33–38.

²⁶ Průzkumy Eurobarometr týkající se nezávislosti soudů a soudců, viz srovnávací přehled EU o soudnictví 2019, obrázky 47–50 a Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019, SWD(2019) 1010 final, s. 56.

²⁷ Jak doporučila skupina GRECO, GrecoRC4 (2016) 5, odst. 18–21.

²⁸ Novelizace zákona o Státní soudní radě (NN 28/13).

²⁹ Provedená opatření byla založena na protikorupční strategii (2015–2020). Podle skupiny GRECO tato opatření pomohla částečně provést její doporučení. Viz GRECO, GrecoRC4 (2016) 5, odst. 27–30, 43–46 a GRECO, GrecoRC4 (2018) 14, odst. 24–27. Co se týče finančních prohlášení soudců a státních zástupců, akční plán pro předcházení korupci na období 2019–2020 předpokládá, že v roce 2020 bude uveden do provozu nový elektronický systém pro ověřování.

³⁰ Novelizace zákona o Státní soudní radě (NN 28/13) a rámcových kritérií pro výkonnost soudců a metodiky pro posuzování výkonnosti soudců; viz též GRECO, Greco Eval IV Rep (2013) 7E, odst. 91, 150.

Vedle úsilí o zlepšení profesionality soudnictví byla přijata opatření na zlepšení kvality soudního systému, jako např. postupná reforma struktury soudnictví, jež vedla ke sloučení menších soudů a k rovnoměrnějšímu rozložení pracovní zátěže³³. Díky vyšším investicím do informačních a komunikačních technologií byl u všech soudů zaveden elektronický systém správy případů, byly podniknuty kroky ke zlepšení elektronické komunikace u soudů a bylo podpořeno podávání nároků a platby poplatků on-line³⁴. Jak je však zohledněno v evropském semestru, je třeba vyvinout ještě více úsilí k dalšímu zlepšení kvality soudnictví³⁵.

Chorvatsko tento závazek i nadále plní. Je třeba poznamenat, že účinnost chorvatského soudního systému je posuzována v rámci zpráv Komise o jednotlivých zemích evropského semestru a byla předmětem doporučení pro jednotlivé země přijatých Radou a určených Chorvatsku.

I nadále zlepšovat účinnost soudnictví

Pokud jde o závazek nadále zlepšovat účinnost soudnictví, údaje soudů ukazují pokrok ve srovnání s počátkem vykazovaného období téměř u všech typů případů. Přesto je třeba neustále řešit případnou neefektivitu soudního systému, jako jsou zdlouhavá soudní řízení.

Podle srovnávacího přehledu EU o soudnictví 2019 se počet případů projednávaných u soudů prvního stupně snížil v občanskoprávní, obchodní a správní oblasti o více než 20 %³⁶. Množství nevyřízených případů je však značné a pokroku bylo částečně dosaženo z důvodu nižšího počtu případů. V posledních letech sice vzrostl počet probíhajících trestněprávních věcí, avšak představují menší podíl. Byla provedena opatření, jež vedla ke snížení počtu případů starších 10 let přibližně o 40 % ve srovnání se situací na konci roku 2016.

Délka soudních řízení se snížila téměř u všech typů případů, zejména ve správních věcech³⁷. Navzdory zlepšení však soudní řízení stále trvají dlouho, především ve sporných občanských věcech u soudů prvního stupně (v průměru přibližně 850 dnů), obchodních věcech (700 dnů) a u trestních řízení prvního stupně (650 dnů u městských soudů)³⁸.

³¹ Strategie pro rozvoj justiční akademie na období 2011–2015; viz též GRECO, Greco Eval IV Rep (2013) 7E, odst. 128, 173.

³² Například: Pokyny pro výklad etických zásad a předcházení střetu zájmů přijaté dne 4. února 2016; viz též GRECO, GrecoRC4 (2016) 5, odst. 22–26, 39–42. Podle skupiny GRECO tato opatření pomohla částečně provést nebo uspokojivě provést její doporučení. Viz GRECO, GrecoRC4 (2018) 14, odst. 24–27 a GRECO, GrecoRC4 (2016) 5, odst. 27–30, 43–46.

³³ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019, SWD(2019) 1010 final, s. 56.

³⁴ Doporučení Rady Chorvatsku: 2. 7. 2019, 9935/19 – COM(2019) 511 final; 13. 7. 2018, 2018/C 320/10; 11. 7. 2017, 2017/C 261/10; 12. 7. 2016, 2016/C 299/23; 14. 7. 2015, 2015/C 272/15; 8. 7. 2014, 2014/C 247/10 a zprávy o Chorvatsku: ze dne 27. 2. 2019, SWD(2019) 1010 final, s. 56; ze dne 7. 3. 2018, SWD(2018) 209 final, s. 50; ze dne 22. 2. 2017, SWD(2017) 76 final, s. 52; ze dne 13. 3. 2016, SWD(2016) 80 final/2, s. 2, 76; ze dne 16. 2. 2015, SWD(2015) 30 final, s. 25, 93; ze dne 2. 6. 2014, SWD(2014) 412 final, s. 37.

³⁵ Viz předchozí poznámka pod čarou.

³⁶ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2019, obrázky 13–15. V posledních několika letech došlo k výraznějšímu snížení, zejména ve správních věcech.

³⁷ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2019, obrázky 5, 6 a 8, jež znázorňují „dispoziční čas“.

³⁸ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019 (SWD(2019) 1010 final, s. 56) a zpráva o Chorvatsku pro rok 2018 ze dne 7. března 2018 (SWD(2018) 209 final, s. 49).

Podle srovnávacího přehledu EU o soudnictví 2019 byly soudy schopny vypořádat se s přicházejícími věcmi, přičemž míra vyřešených případů³⁹ v posledních letech téměř u všech typů případů převyšovala 100 % a často dosahovala nebo přesahovala 120 %⁴⁰.

Ačkoli přetrvává potřeba dále zajistit účinnost soudního systému, Chorvatsko i nadále plní svůj závazek zlepšovat účinnost soudnictví.

I nadále zajišťovat trvalé a významné výsledky na základě účinného, efektivního a nestranného vyšetřování, stíhání a soudního rozhodování v případech organizované trestné činnosti a korupce na všech úrovních, včetně korupce na vysoké úrovni, a v citlivých oblastech, jako je zadávání veřejných zakázek

Chorvatsko vytvořilo protikorupční institucionální rámec s řadou protikorupčních výborů a útvarů⁴¹. Úřad pro boj proti korupci a organizovanému zločinu (*Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*, dále jen „USKOK“) a specializovaný policejní útvar pro boj proti korupci a organizovanému zločinu (PNUSKOK) provádějí šetření. USKOK je oceňován za dobré výsledky z hlediska proaktivního vyšetřování a za úspěšná stíhání, a to i ve významných případech vysoce postavených volených i jmenovaných veřejných činitelů⁴². Statistiky ukazují značný počet vyšetřování a žalob v případech spojených s organizovanou trestnou činností a korupcí během posledních několika let⁴³.

Několik případů velké korupce stále podléhá zdoluhavým postupům a zůstává nevyřešeno. Korupce je stále vnímána jako rozšířená⁴⁴. Nedostatky systému trestního soudnictví komplikují boj proti hospodářským a finančním trestným činům a Rada doporučila zkrátit délku soudních řízení⁴⁵. Úřad státního zastupitelství byl posílen dodatečnými lidskými zdroji, nicméně jeho schopnost bojovat proti hospodářské a finanční trestné činnosti je i nadále omezená⁴⁶.

Dne 1. ledna 2017 vstoupil v platnost nový zákon o veřejných zakázkách⁴⁷, který pomáhá omezovat korupci prostřednictvím zvýšené sledovatelnosti a transparentnosti zadávacích řízení a silnějšími vyšetřovacími a sankčními postupy. Elektronické zadávání zakázek v Chorvatsku je pokročilé a poskytuje základ pro větší transparentnost. Rovněž byly podniknuty

³⁹ Mírou vyřešených případů se rozumí poměr počtu vyřešených věcí k počtu nově přicházejících věcí. Je měřítkem toho, zda je soud schopen vyřizovat nově přicházející věci. Je-li míra vyřešených případů přibližně 100 % nebo vyšší, znamená to, že systém soudnictví je schopen vyřešit nejméně tolik věcí, kolik jich nově přichází. Je-li míra vyřešených případů nižší než 100 %, znamená to, že soudy vyřeší méně věcí, než je počet nově přicházejících věcí.

⁴⁰ Srovnávací přehled EU o soudnictví 2019, obrázky 10–12.

⁴¹ Monitorovací komise pro provádění protikorupčních opatření, Útvar ministerstva spravedlnosti pro potírání korupce, Úřad pro boj proti korupci a organizovanému zločinu (USKOK) a specializovaný policejní útvar pro boj proti korupci a organizovanému zločinu (PNUSKOK) a Národní rada pro sledování provádění protikorupční strategie.

⁴² Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu: Zpráva o boji proti korupci v EU z roku 2014 (COM(2014) 38 final).

⁴³ Výroční zpráva chorvatského úřadu státního zastupitelství za rok 2018.

⁴⁴ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019, SWD(2019) 1010 final; statistické údaje ze zvláštního průzkumu Eurobarometru č. 470 z roku 2017 o korupci.

⁴⁵ Doporučení Rady k národnímu programu reformy Chorvatska na rok 2019 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Chorvatska z roku 2019.

⁴⁶ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019 (SWD(2019) 1010 final, s. 56) a Zpráva o Chorvatsku pro rok 2018 (SWD(2018) 209 final, s. 49–50).

⁴⁷ Zákon o veřejných zakázkách, vstoupil v platnost dne 1. ledna 2017.

pozitivní kroky v souvislosti s rozvojem registru smluv a možností podávat stížnosti elektronicky u Státní komise pro dohled nad postupy zadávání veřejných zakázek⁴⁸.

Celkové institucionální uspořádání zadávání veřejných zakázek je třeba ještě posílit, zejména na místní úrovni⁴⁹, a většina subjektů zapojených do zadávání veřejných zakázek se potýká se zpožděními a nedostatkem zaměstnanců⁵⁰. Zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví je náchylné ke korupci, především z důvodu vysokého podílu zadávání zakázek uvnitř státem vlastněných subjektů, jež podléhají slabší kontrole⁵¹. Tyto problémy by mělo řešit přijetí protikorupční strategie pro státem vlastněné podniky z května 2019⁵².

Celkově Chorvatsko nadále plní svůj závazek dosáhnout pokroku při zajišťování trvalých výsledků na základě účinného a efektivního vyšetřování, stíhání a soudního rozhodování v případech organizované trestné činnosti a korupce.

I nadále zlepšovat své výsledky v oblasti posílených preventivních opatření v boji proti korupci a střetu zájmů

Cílem chorvatské protikorupční strategie na období 2015–2020 a doprovodných akčních plánů bylo zlepšit institucionální a legislativní rámec a posílit preventivní opatření pro odhalování rizik korupce. Na provádění protikorupční strategie dohlíží Rada pro předcházení korupci, což je poradní orgán vlády složený ze zástupců veřejných institucí a nevládních organizací, a Národní rada pro sledování provádění programu pro boj proti korupci⁵³.

Přijetím zákona o právu na přístup k informacím a jmenováním komisaře pro informace se zvýšila transparentnost a přijetím zákona o ochraně osob podávajících hlášení o nesrovnalostech byl zaveden nový systém pro oznamování nesrovnalostí a pro ochranu oznamovatelů. Bylo dosaženo pokroku také v oblasti regulace financování politických stran a financování volebních kampaní⁵⁴. Příslušné orgány nadále vyvíjejí úsilí o posílení kontroly finančních prohlášení soudců a státních zástupců. Podle údajů z posledního dostupného průzkumu se však většina Chorvatů cítí být ve svém každodenním životě ovlivněna korupcí (59 %) a Chorvatsko vykazuje největší podíl respondentů (16 %) ze všech členských států, kteří uvedli, že se s korupcí osobně setkali⁵⁵. Poslední monitorování v rámci evropského semestru dospělo k závěru, že Chorvatsko musí zlepšit správu a řízení podniků ve vlastnictví státu a posílit předcházení korupci a postihy, zejména na místní úrovni⁵⁶.

⁴⁸ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2019, SWD(2019) 1010 final.

⁴⁹ Zpráva o Chorvatsku pro rok 2018, SWD(2018) 209 final.

⁵⁰ Zpráva o státní kontrole z roku 2018 (Státní kontrolní úřad Chorvatska, 2018).

⁵¹ Zpráva Evropského střediska pro sledování stavebnictví (European Construction Sector Observatory) z roku 2018.

⁵² Chorvatská republika, Program boje proti korupci u státem vlastněných podniků na období 2019–2020.

⁵³ Dopis chorvatského ministerstva spravedlnosti ze dne 18. července 2019 adresovaný GŘ HOME a GŘ JUST.

⁵⁴ Zákon o právu na přístup k informacím v roce 2013, změny zákona o právu na přístup k informacím v červenci 2015, zákon o ochraně osob podávajících hlášení o nesrovnalostech v únoru 2019, zákon o financování politických činností a volebních kampaní v roce 2013.

⁵⁵ Zvláštní průzkum Eurobarometr 470/2017 o korupci.

⁵⁶ Doporučení Rady k národnímu programu reformy Chorvatska na rok 2019 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Chorvatska z roku 2019.

Objevuje se znepokojení ohledně střetu zájmů, zejména na místní úrovni a v rámci společností ve vlastnictví nebo pod kontrolou státu. Současný zákon o místní a regionální samosprávě poskytuje úředníkům na místní úrovni značný prostor pro uvážení a pro autonomii při rozhodování o nakládání s majetkem a finančními prostředky do výše jednoho milionu HRK a o jmenování členů správní rady místních veřejných společností.

Připravuje se nový právní akt o předcházení střetu zájmů. Předchozí znění právního aktu neřešila problémy, jako je vyloučení předsedů a členů představenstev společností většinově vlastněných jednotek místní samosprávy, jakož i předsedů a členů představenstev společností většinově vlastněných těmito společnostmi, z oblasti působnosti. Rovněž ztěžovala Komisi pro řešení střetů zájmů možnost zahájit řízení o uvalení sankcí na úředníky, kteří předloží nepřesná majetková přiznání. Kromě toho by v zájmu účinnosti zamýšlených preventivních opatření měl návrh zákona rovněž rozšířit okruh dotčených úředníků a zahrnout účinné mechanismy sankcí. Potřeba zajistit, aby Komise pro řešení střetů zájmů disponovala dostatečnými pravomocemi ukládat odrazující sankce, již byla zdůrazněna⁵⁷, stejně jako nutnost poskytnout více podpory pro její zásadní preventivní úlohu⁵⁸.

Je třeba pokračovat v dosahování pokroku u několika dalších plánovaných legislativních návrhů⁵⁹. Pohyb ze soukromého do veřejného sektoru (tzv. efekt otáčivých dveří) stále není regulován. Měly by být vypracovány ucelené kodexy chování pro volené úřední osoby na ústřední a místní úrovni a s odpovídajícími nástroji odpovědnosti a odrazujícími sankcemi pro případy porušení takových kodexů⁶⁰. Dosud nebyl přijat⁶¹ kodex chování poslanců parlamentu ani odpovídající dohledové a vynucovací předpisy, což rovněž doporučila skupina GRECO⁶².

Zatím však musí být řada prvků chorvatského preventivního protikorupčního právního rámce ještě více posílena⁶³. Chorvatsko pokračuje v plnění závazku i nadále zlepšovat své výsledky v oblasti posílených preventivních opatření v boji proti korupci a střetu zájmů.

I nadále zlepšovat ochranu lidských práv

Pokud jde o závazek i nadále zlepšovat ochranu lidských práv, Chorvatsko během vykazovaného období podniklo řadu kroků. Podle Evropského soudu pro lidská práva podnítily rozsudky tohoto soudu v Chorvatsku různé reformy, například provedení národní

⁵⁷ Monitorovací zpráva Evropské komise o přistoupení Chorvatska k EU z března 2013 doporučila Chorvatsku „zajistit, že budou přijata okamžitá opatření k zavedení robustního a účinného mechanismu prevence, zjištění a potrestání případů střetu zájmů, který bude založen na důkladných kontrolách a odstrašujících trestech“. V roce 2014 zpráva Evropské komise o boji proti korupci uvedla, že navzdory existenci zvláštních právních předpisů byly střety zájmů a majetková přiznání opět považovány za problém.

⁵⁸ GRECO, GrecoRC4 (2018) 14.

⁵⁹ Ze 126 opatření plánu na období 2015–2016 bylo provedeno 53 (42 %). Některá neprovedená opatření byla převedena do plánu na následující rok. Ze 126 opatření akčního plánu na období 2017–2018 bylo provedeno 87 (69 %).

⁶⁰ Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu: Zpráva o boji proti korupci v EU z roku 2014.

⁶¹ Protikorupční akční plán na období 2019–2020 předpokládá přijetí těchto opatření v prvním čtvrtletí roku 2020.

⁶² GRECO, Greco RC4 (2018) 14.

⁶³ Patří mezi ně účinné mechanismy ověřování střetů zájmů, majetkových přiznání veřejných činitelů, účinné kontroly rizik v zadávacích řízeních, zejména ze strany veřejných zadavatelů se slabšími kontrolními mechanismy, jakož i zavedení kodexu chování poslanců parlamentu a posílení úlohy Komise pro řešení střetů zájmů.

strategie ke zlepšení kvality a účinnosti vzdělávání romských dětí⁶⁴. V posledních letech chorvatské soudy uplatňují Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“)⁶⁵. Instituce veřejného ochránce práv v roce 2008 získala „status A“ podle pařížských zásad OSN, který byl znovu schválen v roce 2019⁶⁶. Od roku 2013 se roční rozpočet veřejného ochránce práv zvýšil z 1,2 milionu EUR na 1,6 milionu EUR v roce 2018⁶⁷. V roce 2012 byl jeho mandát prodloužen⁶⁸ a v letech 2014 a 2015 byly otevřeny nové regionální kanceláře⁶⁹, aby bylo možné zvládnout rostoucí počet stížností na vnitrostátní úrovni⁷⁰. V posledních letech se zvýšilo provádění doporučení veřejného ochránce práv příslušnými orgány⁷¹. Specializované úřady na ochranu lidských práv, jako jsou veřejný ochránce práv pro práva dítěte a rovnost žen a mužů a pro osoby se zdravotním postižením, již fungují⁷².

Ochrana lidských práv žadatelů o azyl a dalších migrantů a údajné odepírání přístupu k azylovému řízení a používání síly příslušníky donucovacích orgánů na hranicích zůstávají i nadále problémem. Všechna opatření přijatá Chorvatskem za účelem ochrany jeho vnějších hranic musí být v souladu s Listinou, se závazky EU a s mezinárodními závazky v oblasti lidských práv (včetně zásady nenavracení a účinného přístupu k azylovému řízení). Chorvatsko se zavázalo vyšetřit případy údajného špatného zacházení s migranty a uprchlíky na svých vnějších hranicích, tuto situaci pozorně monitorovat a průběžně informovat Komisi o dosaženém pokroku.

Komise aktivně podporuje chorvatské úsilí o zajištění plného dodržování základních práv na hranicích. V tomto ohledu byla z prostředků nouzového financování v celkové výši 6,8 milionu EUR udělených Chorvatsku v prosinci 2018 za účelem zlepšení správy hranic část vyčleněna na nový monitorovací mechanismus. To by pomohlo zajistit, aby činnosti související s ochranou hranic vykonávané chorvatskými příslušníky pohraniční stráže byly plně v souladu s právem EU, mezinárodními závazky a dodržováním základních práv a práv vyplývajících z *acquis* EU v oblasti azylu, včetně zásady nenavracení. To umožní nezávislé monitorování činností, jež vykonává chorvatská pohraniční policie, a to i prostřednictvím přezkumu postupů, provozních ujednání a příruček, odborné přípravy a podpory příslušných pracovníků a pomoci v souvislosti se stížnostmi a hlášenými incidenty. Na konci projektu budou výsledky monitorovacího mechanismu projednány s Evropskou komisí, úřadem chorvatského veřejného ochránce práv a organizacemi občanské společnosti.

⁶⁴ Dohled nad výkonem rozsudků a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva z roku 2017, 11. výroční zpráva, s. 31; Rada Evropy, ESLP a Chorvatsko, Fakta a čísla, s. 5.

⁶⁵ Např. Nejvyšší soud Chorvatské republiky (Vrhovni sud Republike Hrvatske), věc VSRH Kž eun5/2014-4, 6. 3. 2014, citováno ve zprávě o uplatňování Listiny základních práv EU za rok 2014, s. 146; Ústavní soud Chorvatské republiky, věc U-III-1095/2014, 21. září 2017, citováno ve zprávě o uplatňování Listiny základních práv EU za rok 2017, s. 16–17.

⁶⁶ Zpráva a doporučení ze zasedání podvýboru pro akreditaci (SCA), 2019, s. 2, 18.

⁶⁷ Výroční zpráva chorvatské veřejné ochránkyně práv za rok 2018, s. 320.

⁶⁸ Zákon o veřejném ochránci práv, NN 76/12.

⁶⁹ <http://ombudsman.hr/en/about-us/history>

⁷⁰ V roce 2013 bylo vyřešeno 2 275 případů, Výroční zpráva chorvatské veřejné ochránkyně práv za rok 2013, s. 5. V roce 2017 bylo vyřešeno 3 632 případů, Výroční zpráva chorvatské veřejné ochránkyně práv za rok 2017, s. 11.

⁷¹ V roce 2016 bylo provedeno 29 % doporučení z roku 2015; v roce 2018 se podíl zvýšil na 65 % doporučení z roku 2017, viz Výroční zpráva chorvatské veřejné ochránkyně práv za rok 2018, s. 6.

⁷² Zákon o veřejném ochránci práv pro děti, NN 96/03, zákon o rovnosti žen a mužů, NN 116/03, zákon o veřejném ochránci práv pro osoby se zdravotním postižením, NN 107/07.

S ohledem na opatření přijatá Chorvatskem za účelem zlepšení ochrany lidských práv, včetně jeho závazku vyšetřit případy údajného špatného zacházení s migranty a uprchlíky na jeho vnějších hranicích, lze konstatovat, že Chorvatsko pokračuje v plnění svého závazku v oblasti ochrany lidských práv.

IV. Závěr

Toto sdělení je výsledkem dlouhého procesu hodnocení a spolupráce k dosažení cíle, aby Chorvatsko splňovalo normy požadované k tomu, aby bylo umožněno plné provádění schengenského *acquis*. Postupné monitorování ze strany Komise a členských států a reakce v podobě akčních plánů vedly k postupnému zlepšení schopnosti Chorvatska splnit nezbytné podmínky pro uplatňování všech příslušných částí schengenského *acquis*. Komise rovněž pokračovala v monitorování závazků, jež Chorvatsko přijalo v souvislosti s přistoupením v oblasti soudnictví a základních práv.

Komise je toho názoru, že Chorvatsko přijalo opatření k zajištění toho, aby byly splněny nezbytné podmínky pro uplatňování všech příslušných částí schengenského *acquis*. Chorvatsko však bude muset pokračovat v důsledné realizaci všech probíhajících opatření, zejména v oblasti správy vnějších hranic, aby všechny podmínky i nadále splňovalo. Komise též potvrzuje, že Chorvatsko pokračuje v plnění závazků ohledně schengenského *acquis*, jež přijalo během přístupových jednání. Komise vyzývá Radu, aby toto sdělení projednala a v souladu s aktem o přistoupení z roku 2011 schválila připojení Chorvatska k schengenskému prostoru.